

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 XXII

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (XXII) voor het jaar 2025

H

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 30 april 2025

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening¹ heeft schriftelijk overleg gevoerd met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening over **nestgelegenheden en het Besluit bouwwerken leefomgeving**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 18 maart 2025.
- De antwoordbrief van 23 april 2025.

De griffier van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
Dragstra

¹ Samenstelling:

Croll (BBB), Marquart Scholtz (BBB), Griffioen (BBB), Karimi (GroenLinks-PvdA), Lagas (BBB), Veldhoen (GroenLinks-PvdA), Ramsodit (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Recourt (GroenLinks-PvdA), Kaljouw (VVD), Meijer (VVD), Van Toorenburg (CDA), Bakker-Klein (CDA), Dittrich (D66), Aerdts (D66) (*ondervoorzitter*), Van Hattem (PVV) (*voorzitter*), Koffeman (PvdD), Nanninga (JA21), Janssen (SP), Huizinga-Heringa (CU), Van den Oetelaar (FVD), Schalk (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT / VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Aan de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Den Haag, 18 maart 2025

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 18 februari 2025², waarmee u een afschrift aanbiedt van de brief aan de Tweede Kamer over de motie van de leden De Hoop c.s. om nestgelegenheden niet uit het Besluit bouwwerken leefomgeving te halen.³ Deze aanbieding was toegezegd in de beantwoording van de vragen over de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening voor het jaar 2025 (36 600 XXII). De leden van de fractie van de **BBB** wensen de regering naar aanleiding hiervan enkele vragen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de **BBB** stellen de regering de volgende vragen.

1. Is de Habitatrichtlijn opgenomen in de considerans van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)? Zo nee, staat dit de uitvoering van de motie van Tweede Kamerlid De Hoop c.s. in de weg?⁴
2. Wat verstaat de regering onder «niet-woningen»? Gaat het om bedrijven, buurthuizen, kantoren, kerken, scholen of alle genoemde gebouwen? Vallen bijgebouwen bij een woning hier ook onder? Hoe ziet de regering dit in relatie tot de verbouw van deze gebouwen, zoals een ingrijpende wijziging van de scheidingsconstructie om te voldoen aan de Europese Richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen?⁵
3. Hoe verhoudt uw voorstel in de brief zich tot de te voeren discussie over de implementatie van de EU-Natuurherstelverordening⁶ en de wijziging van de EU-verordening over richtsnoeren voor de energie-infrastructuur?⁷
4. Kan het realiseren van de voorgestelde nestgelegenheden in de toekomst een belemmering vormen voor de bedrijfsvoering? De leden van de BBB-fractie ontvangen hier graag een toelichting op.
5. In hoeverre kan deze suggestie in uw brief leiden tot «nieuwe koppen» op bestaande regelgeving?

² Kamerstukken I 2024/25, 36 600 XXII, G.

³ Kamerstukken II 2024/25, 32 847, nr. 1234.

⁴ Ibid.

⁵ Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen.

⁶ Verordening (EU) 2024/1991 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2024 betreffende natuurherstel en tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869.

⁷ Verordening (EU) 2022/869 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 en (EU) 2019/943, en Richtlijnen 2009/73/EG en (EU) 2019/944, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 347/2013.

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
E. Kemperman MBA

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 april 2025

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de vragen van de leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (de leden van de fractie van de BBB) naar aanleiding van mijn brief van 18 februari 2025⁸ over de motie⁹ van de leden De Hoop c.s. om nestgelegenheden niet uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) te halen. De vragen zijn ingezonden op 18 maart 2025.

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
M.C.G. Keijzer

⁸ *Kamerstukken I* 2024/25, 36 600 XXII, G.

⁹ *Kamerstukken II* 2024/25, 32 847, nr. 1234.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB
(ingezonden 18 maart 2025)

Vraag 1

Is de Habitatrichtlijn opgenomen in de considerans van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)? Zo nee, staat dit de uitvoering van de motie van Tweede Kamerlid De Hoop c.s. in de weg?¹⁰

Antwoord vraag 1

Nee. Het Bbl, een algemene maatregel van bestuur onder de Omgevingswet, kent geen considerans als zodanig. Alleen in de aanhef van een wet in formele zin wordt een considerans opgenomen.¹¹ Het is niet nodig om als grondslag de Habitatrichtlijn of artikel 4.3, derde lid onder d, van de Omgevingswet (Ow) waar expliciet flora- en fauna-activiteiten worden benoemd op te nemen. Artikel 4.3 eerste lid, onder a, biedt voldoende grondslag om regels te stellen over bouwactiviteiten. De voorgenomen regels worden gesteld met het oog op duurzaamheid. Biodiversiteit valt daar ook onder.

Als u doelt op de nota van toelichting, dan is daarin wel gerefereerd aan de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Het gaat namelijk om voorzieningen voor dieren die beschermd zijn onder die richtlijnen, zoals huismussen, gierzwaluwen en verschillende vleermuissoorten. Deze soorten zijn voor hun nestgelegenheden onder andere afhankelijk van bouwwerken. Deze nieuwbouw-eis wordt geïntroduceerd ter verbetering van de natuur en de beschermde faunapopulatie en is dus gesteld met het oog op duurzaamheid, waarmee de regels ook vallen onder artikel 4.21 van de Ow en daarmee onderdeel uitmaken van de beoordelingsregels (5.20 Ow) voor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit.

Zoals ik in mijn brief van 18 februari 2025 heb meegedeeld, geef ik gedeeltelijke uitvoering aan de motie van het Tweede Kamerlid De Hoop cs. Mijn voornemen is om de nestgelegenheden voor nieuwbouw utiliteitsbouw te verplichten. De Habitatrichtlijn staat hieraan niet in de weg, omdat dit eerder ten positieve bijdraagt aan de doelen van die richtlijn.

Vraag 2

Wat verstaat de regering onder «niet-woningen»? Gaat het om bedrijven, buurthuizen, kantoren, kerken, scholen of alle genoemde gebouwen? Vallen bijgebouwen bij een woning hier ook onder? Hoe ziet de regering dit in relatie tot de verbouw van deze gebouwen, zoals een ingrijpende wijziging van de scheidingsconstructie om te voldoen aan de Europese Richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen?¹²

Antwoord vraag 2

Het gaat hierbij in beginsel om alle andere gebruiksfuncties niet-zijnde een «woonfunctie»¹³, maar het voornemen is om de regels niet te laten gelden voor de gebruiksfuncties «overige gebruiksfunctie» en «bouwwerk

¹⁰ Kamerstukken II 2024/25, 32 847, nr. 1234.

¹¹ Aanwijzingen voor de regelgeving. 4.11, eerste en tweede lid.

¹² Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen.

¹³ De regels gelden voor de gebruiksfuncties: bijeenkomstfunctie, celfunctie, gezondheidszorgfunctie, industriefunctie, kantoorfunctie, logiesfunctie, onderwijsfunctie, sportfunctie en winkelfunctie.

geen gebouw zijnde». Bijgebouwen bij woningen vallen dus niet onder de verplichting.

De regels zullen alleen gelden voor nieuw te bouwen gebouwen, zoals is opgenomen in het dictum van de motie De Hoop cs.

Vraag 3

Hoe verhoudt uw voorstel in de brief zich tot de te voeren discussie over de implementatie van de EU-Natuurherstelverordening¹⁴ en de wijziging van de EU-verordening over richtsnoeren voor de energie-infrastructuur?¹⁵

Antwoord vraag 3

Ten aanzien van de eerstgenoemde verordening ben ik van mening dat mijn voorstel zich daartoe juist goed verhoudt. Deze verordening bevat voorschriften die moeten bijdragen aan het langdurige en duurzame herstel van biodiverse en veerkrachtige ecosystemen in de land- en zeegebieden van de lidstaten door middel van het herstel van aangetaste ecosystemen¹⁶. Dit voorstel staat daaraan niet in de weg.

Het voorstel heeft geen effect op de andere genoemde verordening. De verordening over richtsnoeren voor de energie-infrastructuur gaat over de energietransitie; klimaatneutraliteit en technologische neutraliteit. Het voorgestelde voornemen staat hieraan niet in de weg¹⁷.

Vraag 4

Kan het realiseren van de voorgestelde nestgelegenheden in de toekomst een belemmering vormen voor de bedrijfsvoering? De leden van de BBB-fractie ontvangen hier graag een toelichting op.

Antwoord vraag 4

Dit is afhankelijk van factoren behorende bij de bedrijfsvoering, zoals de wijze van de bedrijfsvoering en welke activiteiten worden uitgevoerd. Dat zal bij ziekenhuizen dus anders liggen dan bij scholen, kantoren of bijvoorbeeld een restaurant. Wel is het zo dat beschermde diersoorten, waaronder de huismus, gierzwaluw en vleermuizen, niet mogen worden verstoord¹⁸. Daar zal in de toekomst, bijvoorbeeld bij het verbouwen en onderhouden van dergelijke gebouwen rekening mee moeten worden gehouden. Afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten zouden bepaalde activiteiten in de toekomst verstrend kunnen zijn. Het is van belang vooraf goed te bezien waar de nestgelegenheden in de gebouwschil worden geplaatst.

Vraag 5

In hoeverre kan deze suggestie in uw brief leiden tot «nieuwe koppen» op bestaande regelgeving?

Antwoord vraag 5

Het ophangen van nestkastjes, of andere feitelijke maatregelen die ten gunste komen van soorten, zijn geen nationale koppen op Europese regelgeving.

¹⁴ Verordening (EU) 2024/1991 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2024 betreffende natuurherstel en tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869.

¹⁵ Verordening (EU) 2022/869 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 en (EU) 2019/943, en Richtlijnen 2009/73/EG en (EU) 2019/944, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 347/2013.

¹⁶ Verordening - EU - 2024/1991 - EN - EUR-Lex.

¹⁷ Richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur | EUR-Lex.

¹⁸ Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regelt onder meer dat beschermde diersoorten en hun verblijfsvoorzieningen niet mogen worden verstoord en aangetast.

De Habitatrichtlijn vereist van de lidstaten het nemen van maatregelen om de natuurlijke habitats en de wilde dier- en plantensoorten van communautair belang in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. De vogelrichtlijn vereist van de lidstaten het nemen van alle nodige maatregelen om de populatie van de natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten op een voldoende niveau te houden of te brengen. Deze verplichtingen worden bekrachtigd en aangescherpt in de Natuurherstelverordening. De voorgestelde maatregelen in het kader van duurzaamheid staan hieraan niet in de weg.